

18 d'abril del 2024

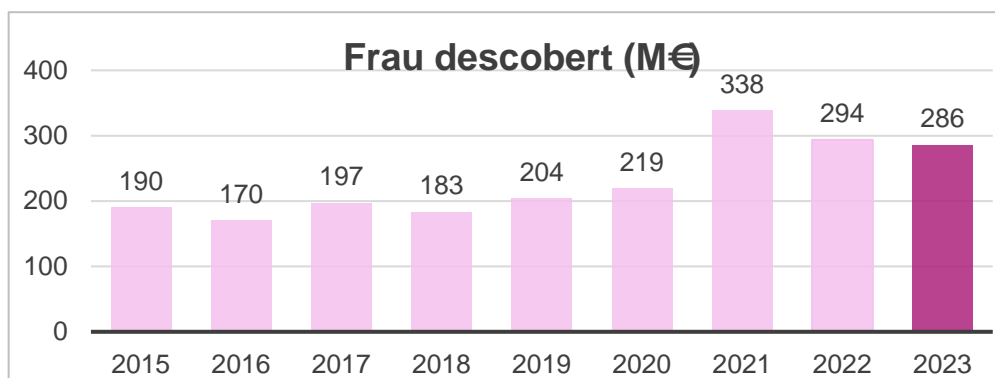
Pla de prevenció i reducció del frau fiscal (2023-2026)

L'ATC fa aflorar 286 milions d'euros procedents del frau fiscal durant el 2023

- L'Agència Tributària de Catalunya va realitzar un total de 54.544 actuacions durant l'exercici anterior, un 7% més que el 2022.
- Des que es va posar en marxa el Pla de prevenció i reducció del frau fiscal el 2015, l'Agència catalana ha descobert un total de 2.081 milions d'euros.
- Natàlia Mas Guix: “el frau fiscal provoca que cadascú de nosaltres gaudeixi de menys serveis públics i, per tant, de menys benestar”.

L'Agència Tributària de Catalunya (ATC) ha aixecat frau fiscal per un import de 286 milions d'euros l'any 2023, una quantitat similar a la de l'exercici anterior (294 M€). Així es desprèn del darrer l'[informe](#) de les actuacions de frau fiscal, que posa de manifest que, des de l'aprovació del [Pla de prevenció i reducció del frau fiscal i de foment de les bones pràctiques tributàries](#) el 2015 i fins a l'actualitat, l'ATC ha aflorat un total de 2.081 milions d'euros.

El nombre d'actuacions es va incrementar en un 7% fins arribar a les 54.544, a través de les àrees d'inspecció, gestió i recaptació dels tributs de l'Agència.

“Un any més, mostrem el compromís amb la transparència i el rendiment de comptes i presentem els resultats de les actuacions dutes a terme l'últim any en la lluita contra el frau”, ha afirmat la consellera d'Economia i Hisenda, Natàlia Mas Guix, durant la cloenda de la roda de premsa de presentació dels resultats del Pla 2023. Per a la màxima responsable de les finances del Govern català, “el frau fiscal provoca que cadascú de nosaltres gaudeixi de menys serveis públics i, per tant, de menys benestar”. “També debilita una de les principals funcions que té el sector públic, que és la funció redistributiva, tan necessària per a la cohesió social”, ha afegit.

Mas Guix ha destacat que la Generalitat ha pogut destinar els 2.081 milions d'euros descoberts durant aquests 9 anys, **“dels quals no disposaríem si no haguéssim engegat mesures de forma proactiva”**, a mesures i polítiques que repercuteixen sobre el benestar de la ciutadania. Això demostra que **“dedicar recursos contra el frau fiscal és efectiu i eficient”**, ha remarcat. Segons ha explicat la consellera, la lluita contra el frau **“és un element indispensable que reforça el sistema tributari del nostre país”** que, en definitiva, **“és el que ens permet proveir els serveis públics que necessita la població”**.

Per la seva banda, la secretària d'Hisenda, Marta Espasa, ha assegurat que **“l'existència de frau fiscal és un greu problema en totes les societats perquè atempta contra la igualtat i l'equitat, redueix els ingressos per poder finançar les polítiques públiques i genera ineficiències a l'economia”**. És per aquest motiu que un dels objectius de l'ATC és **“minimitzar aquest frau”**, i ho fa **“apostant tant per polítiques de prevenció”**, amb estratègies de sensibilització, cooperació i col·laboració i facilitació del compliment de les obligacions tributàries, **“com realitzant actuacions de control i regularització del frau”**, ha subratllat.

El 42% del frau es concentra en l'impost de successions i donacions

Si s'analitzen les dades per figures tributàries, dels 286 milions d'euros descoberts en el darrer exercici, el 42% del frau procedeix de l'impost sobre successions i donacions (ISD) amb 121 milions d'euros. El segueixen l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats (ITPAJD) amb 84 milions i el de patrimoni (IP), amb 76 milions, els quals representen el 29% i el 27%, respectivament. Finalment, el frau en altres tributs suposa tan sols un 2% del total aflorat, amb un import de 5 milions d'euros.

Segons el nombre d'actuacions, de les 54.544 que es van realitzar l'any 2023, més de la meitat (56%) van ser en l'àmbit de l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats. Per darrere se situen, amb molt poca diferència, els tributs propis (16%) i successions i donacions (16%), patrimoni (11%), i els tributs sobre el joc (1%).

Frau descobert per figures impositives (M€)

	Import (M€)	%
ISD	121	42%
IP	76	27%
ITPAJD	84	29%
Joc	3	1%
Tributs propis i altres*	2	1%
Total	286	100%

	Nombre d'actuacions	%
ISD	8.670	16%
IP	6.171	11%
ITPAJD	30.702	56%
Joc	219	1%
Tributs propis i altres*	8.782	16%
Total	54.544	100%

*Altres: sancions i interessos de demora

Finalment, per àmbits d'actuació, inspecció és qui ha aflorat un major import de frau amb 139 milions d'euros, el 48 % del total; la segueix gestió tributària amb 111 milions (el 39 %), i, en tercer lloc se situa recaptació amb 36 milions (el 13 % restant).

13,6 milions d'euros de frau per canvis de residència ficticis béns i actius situats a l'estranger

Dues de les causes de les situacions de frau fiscal que es repeteixen cada any, especialment relacionades amb l'ISD i IP són, d'una banda, els canvis de domicili fiscal ficticis i, de l'altra, la no declaració de béns i drets que els contribuents posseeixen a l'estranger. Pel que fa al control que anualment realitza l'ATC per detectar els canvis de residència ficticis, l'import de frau descobert l'any 2023 va ser de 12 milions d'euros: 2,1 milions a altres comunitats autònomes i 9,9 a altres països, que corresponen a un total de 27 contribuents. Respecte dels actius situats a l'estranger, l'import de frau descobert va ser d'1,6 milions, per un total de 18 liquidacions.

Per últim, el Pla també destaca que durant el 2023 s'ha pogut reprendre la celebració de subhastes públiques electròniques de béns embargats a contribuents que no havien fet efectiu el pagament dels seus deutes, amb un total de 5 lots adjudicats per un import d'1,5 milions d'euros. També s'ha donat compliment a la publicació de la llista de persones deutores amb l'ATC: 41 persones i 74 milions de deute.

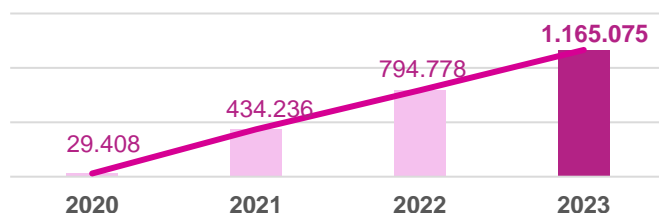
Altres mesures encaminades a la prevenció del frau fiscal

A banda dels resultats quantitatius de la lluita contra el frau fiscal, el Pla incorpora una sèrie de mesures encaminades a la prevenció i que tenen a veure amb la **conscienciació fiscal**, el **compliment de les obligacions tributàries**, la **transparència**, la **col·laboració social**, la **generació de valor** amb les dades i la gestió dels **recursos humans**.

El 2023 s'han continuat fent activitats relacionades amb la **conscienciació fiscal**, de manera que 11 persones voluntàries de l'ATC han impartit 27 tallers del programa EFEC, 14 centres educatius han visitat l'Agència i s'han realitzat 12 conferències a diferents fòrums universitaris. El grau de satisfacció dels col·lectius receptors d'aquestes actuacions de pedagogia tributària ha estat molt satisfactori en tots els àmbits.

Un altre dels objectius de l'ATC és facilitar als contribuents el **compliment de les obligacions tributàries**. En aquest sentit, s'han consolidat els nous sistemes de pagament dels impostos (s'han rebut uns 83.000 pagaments amb la plataforma Bizum, que han suposat una recaptació de 2,6 milions d'euros, i gairebé 42.000 a través del servei de Correus, per un import de 2,4 milions d'euros); l'atenció presencial s'ha focalitzat en la gent gran, que ha rebut una atenció preferent per part del personal de l'Agència; els recordatoris per via electrònica s'han incrementat un 47% respecte a l'any passat; i s'ha posat en funcionament l'Espai digital del contribuent com a nova eina per dur a terme els tràmits tributaris.

Evolució avisos per via electrònica

El compromís de l'ATC amb la **transparència** continua sent clau en la lluita contra el frau. És per això que l'Agència ha publicat per primera vegada les dades obertes dels impostos sobre les estades en establiments turístics (IEET) i sobre els habitatges buits (IHB), a part de 28 criteris de caràcter general i 2 instruccions relatives a l'aplicació dels tributs, que també s'han difós a través de la seu electrònica de l'ATC.

En l'àmbit de la **col·laboració social**, s'han rebut 365 denúncies a través de la bústia de denúncies tributàries, que aquest any s'ha fet més accessible per als usuaris; s'han signat dos convenis de col·laboració, amb el Col·legi de Notaris de Catalunya per accedir a la base de dades de titularitat real, i amb el Deganat de Registradors de la Propietat de Catalunya. També s'ha intensificat la col·laboració amb els ens locals en matèria de recaptació executiva i en activitats formatives.

Pel que fa a la **generació de valor amb les dades**, la incorporació de noves fonts d'informació, com ara les matriculacions de vehicles i els establiments comercials amb llicència activa, juntament amb la implementació d'altres mesures previstes al Pla, han permès identificar nous patrons de frau fiscal i definir 10 tractaments específics en 6 impostos diferents que han derivat en uns resultats de frau fiscal descobert de 30 milions d'euros. Durant l'any 2023, s'ha seguit col·laborant amb els ens locals en l'intercanvi d'informació tributària.

Quant a la **gestió dels recursos humans**, aquest any s'ha incrementat en un 12% el personal qualificat en l'aplicació de tributs, de manera que ja són 313 els professionals que forment part dels cossos tributaris de l'Agència. Això també ha comportat una reducció de la interinitat en un 23%.